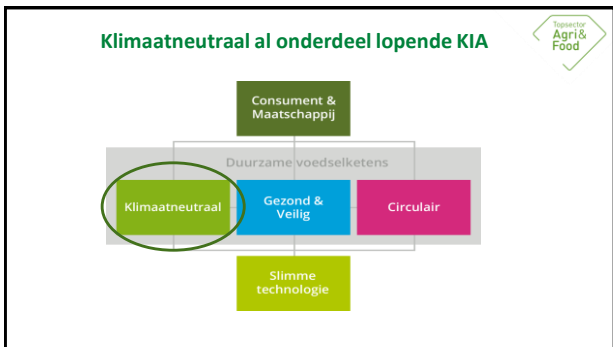

1

2

3

Al heel wat klimaatgerichte PPS-projecten in gang

- Portefeuille van circa 50 PPS-projecten
- Op thema's als:
 - Reductie emissies broeikasgassen
 - Bodemvruchtbaarheid
 - Integraal weerbare en robuuste productiesystemen
- Voorbeelden:
 - Duurzame Zuivelketen 2.0
 - Feed4Foodure
 - Meerwaarde mest & mineralen 2
 - Beter bodembeheer
 - Landbouw als vliegwiel voor energietransitie
- Ondersteuning Klimaattafel Landbouw en Landgebruik

4

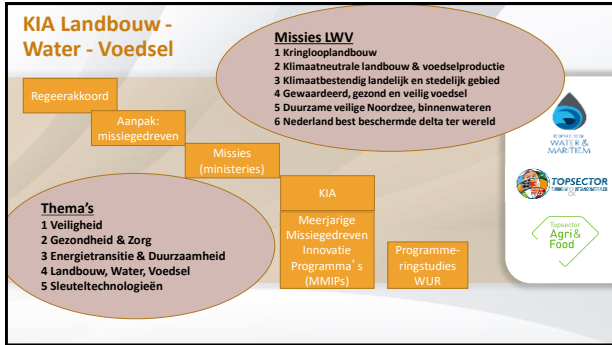
5

KIA Landbouw, Water, Voedsel

Aanpak

MISSION DRIVEN

6

7

Missies binnen Landbouw, Water en Voedsel (1)

	A Kringlooplantbouw	B Klimaatneutrale landbouw en voedselproductie	C Klimaatbestendig landelijk en stedelijk gebied
Missie	In 2030 is in de land- en tuinbouw het gebruik van grondstoffen en hulpstoffen substantieel verminderd en worden alle eind- en resprouderstoffen hoog mogelijk verwaard. De emissies naar grond- en oppervlaktewater zijn tot nul gereduceerd. Ecologische omstandigheden en processen vormen het vertrekpunt voor voedselproductie waardoor biodiversiteit zich herstelt en de landbouw veerkrachtiger wordt.	In 2050 is het systeem van landbouw en natuur netto klimaatneutraal.	Nederland is in 2050 klimaatbestendig en waterveilig.
Subthema	Verminderen gebruik meststoffen en water en betere benutting van nutriënten in dierlijke mest en afvalwater	Emissiereductie in bodem- en landgebruik in de landbouw	Het voorkomen of opvangen van watertekort, verzilting en wateroverlast in het landelijk gebied
	Gezonde, robuuste bodem en leefstijstsystemen zonder emissies naar grond- en oppervlaktewater	Duurzame veehouderij	Klimaatadaptieve landbouwsystemen
	Zoveel mogelijk hergebruik van organische afval en reststromen in de voedselketen	Energiebesparing - productie in het rurale gebied	Het voorkomen van wateroverlast, verdroging, hittestress en bodemdaling en gevolgen overstromingen in de stad
	Duurzame productie van eiwitrijke grondstoffen en biomassa	Duurzame glastuinbouw (als energiebron)	
	Herstel en benutten biodiversiteit	Land en water ingericht op CO2 vastlegging en gebruik	

Logo: **WATER EN WAARTEEM**, **TOPSECTOR**, **Programme Agri & Food**

8

Missies binnen Landbouw, Water en Voedsel (2)

	D Gewaardeerd, gezond en veilig voedsel	E Duurzame en veilige Noordzee, oceanen en binnenwateren	F Nederland is en blijft de best beschermde en leefbare delta ter wereld, ook na 2100
Missie	In 2030 produceren en consumeren we gezond, veilig en duurzaam voedsel en verdienen ketenpartijen, inclusief de boer, een eerlijke prijs.	Voor de mariene wateren is er in 2030 en voor rivieren, meren en estuaria in 2050 een balans tussen enerzijds ecologische draagkracht en waterbeheer (waterveiligheid, zoetwaterinzettingen, waterkwaliteit) en anderzijds de opgaven voor hernieuwbare energie, voedsel, visserij en andere economische activiteiten.	Nederland is en blijft de best beschermde en leefbare delta ter wereld, ook na 2100, door het tijdig nemen van toekomstbestendig en integrale maatregelen tegen beheersbare kosten
Subthema	Waardering voor voedsel	Noordzee	Verduurzamen en kostenbeheersing uitvoeringprojecten waterbeheer
	Duurzame en gezonde voedingen makkelijk keuze	Cariben	Aanpassen aan vernieuwde aanpak opsluiting en toenemende weerstandzaam
	Veilige voeding met een One Health aanpak (focus op veiligheid, zoonose, antibioticaresistentie en schadelijke emissies uit stallen)	Rivieren, meren en intergetijdengebieden	Nederland digitaal waterland
	Gezondheid, welzijn en integratie dier op polder	Overige oceanen en zeeën	Energie uit water
	Gezonde leefomgeving (Greening the cities)	Visserij	

Logo: **WATER EN WAARTEEM**, **TOPSECTOR**, **Programme Agri & Food**

9

Tijdpad KIA Landbouw, Water, Voedsel

- Januari 2019 concept missies gereed
- April 2019: missies vastgesteld in Kabinet
- Topsectoren werken KIA nu uit
- Coördinatieteam vanuit TKI's, departementen, kennisinstellingen
- Werkwijze
 - Programmeringsstudies
 - Bijeenkomsten
 - Uitwerking
 - Besluitvorming
- Aanbieding KIA (1 juli 2019)
- Na de zomer: KIA-contract (KIC)
- Start 2020, met voorwerk in 2019
- Tegelijkertijd (april-december): programmering 2020 via call

Logo: **WATER EN WAARTEEM**, **TOPSECTOR**, **Programme Agri & Food**

10